Motion

1980/81:240

av Rune Torwald och Christina Rogestam
om ändrat öppethållande av vallokalerna, m. m.

Gällande regler för indelning i valdistrikt resp. vallokalernas öppethållande vid riksdags- m. fl. val återfinns i 3 kap. 3 § resp. 9 kap. 1 § i vallagen. Enligt vår mening finns det anledning överväga om inte dessa bestämmelser bör bli föremål för ändringar före 1982 års val.

Många skäl för ändringar kan anföras, men låt oss här anföra tre av dem:

1. Väljarna poströstar i allt större omfattning.
2. Valförrättarna får rimligare arbetsförhållanden.
3. Icke oväsentliga besparingar kan uppnås.

Beträffande poströstningens omfattning och utveckling vill vi bara redovisa att 1973 var det ca 700 000 som poströstade. 1976 och 1979 hade antalet poströstande ökat till ca 1 150 000 resp. 1 500 000. Även om rösträttsåldern sänkts och vissa invandrare fått rösträtt, något som inneburit att totala antalet röstande ökat avsevärt, är det uppenbart att antalet röstande i vallokalerna reducerats kraftigt. Allt talar för att denna situation består vid valet 1982. Mest sannolikt torde vara att poströstandet ökar ytterligare.

Vid 1979 års val minskades vallokalernas öppethållande med en timme genom att dessa stängdes kl. 20.00 mot tidigare kl. 21.00. Oss veterligt har ingen klagat över detta. Men på grund av den tid det tar att klara rösträkning m. m. efter röstavgivandets slut blir arbetsdagen för valförrättarna trots allt mycket lång och ansträngande. En viss förbättring kan ju åstadkommas, om man – som redan sker i vissa kommuner – förstärker de stora valdistrikten med extrapersonal, som hjälper till med rösträkning m. m. Om man använder sig av detta förfaringssätt, borde valdistrikten utan olägenhet kunna göras större, nu när antalet närvaroröstande reducerats kraftigt på grund av ökad poströstningsfrekvens.

Om man vill behålla valdistriktens storlek, borde man i stället kunna reducera öppethållandet genom att stänga vallokalerna två timmar – förslagsvis mellan kl. 13.00 och 15.00 – mitt på dagen, något som ju skedde förr i tiden. Enligt vår uppfattning torde detta vara den åtgärd som är att föredra, eftersom den svarar upp mot de inledningsvis framförda skälen för ändringar samtidigt som den i endast ringa mån påverkar väljarnas bekvämlighet och gör att de kan få fortsätta att rösta i den gamla invanda vallokalen.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändrat öppethållande av vallokalerna eller alternativt ändrade regler för valdistriktsindelning på sätt som föreslagits i motionen för tillämpning vid 1982 års val.

Stockholm den 14 januari 1981

RUNE TORWALD (c) CHRISTINA ROGESTAM (c)